

Des de l'aire

A *La vida aèria* (Pòrtic, 2019), l'últim dietari de Ferran Sáez Mateu, l'autor es fa el següent autoretrat: "Ara només soc un home malalt, calb i mal conservat de més de 50 anys, prematurament envellit, insomne, cansat, devastat." Després de llegir aquests mots, es podria pensar que *La vida aèria* tracta de la crisi dels 50, i no aniria desencaminat del tot, però la profunditat intel·lectual que exhibeix l'autor pàgina rere pàgina transcendeix de llarg aquesta interpretació superficial. Al llarg de les 350 pàgines no espereu trobar-hi, doncs, un home pessimista que fa inventari de les conseqüències de fer-se gran i sí, en canvi, un intel·lectual polièdric que, amb 50 anys repicats, s'oposa a la banalitat. Sáez s'erigeix en notari lúcid d'un món dominat per la mediocritat, la hipocresia i la superficialitat. Es presenta com a músic (melòman exquisit, intèrpret esforçat, compositor sensible), com a professor de filosofia à l'ancienne (de vegades escèptic, altres esperançat), com a escriptor (no pas com a lector que escriu, Déu nos en guard!). I també com a observador sensible del paisatge, com a rondinaire mordaç, com a concitadà pacient, com a col·leccionista d'instruments, com a bibliòfil apassionat, com a detractor de Nietzsche, com a insomne penitent...

Amb ironia de vegades desfermada, *La vida aèria* arrenca amb uns advertiments al lector que són tota una declaració de principis: desconfia dels qui expliquen per què escriuen un dietari i dels qui el comen-

cen l'1 de gener (ell l'engega el febrer de 2016 i l'acabarà quan li vingui de gust, que serà la primavera de 2018), renega dels dietaris que es limiten a explicar la vida quotidiana de l'autor ("en català, de deposicions excrementals d'aquesta índole se n'han escrit moltes") i es marca tres normes: no parlarà de l'actualitat política (de fet, un dels objectius del dietari és apartar-se'n), no posarà els noms de persones vives i se saltarà els dies i setmanes que li plagui, assenyalant només les dates que li sembli.

La vida aèria és un dietari poc convencional: evita tant el comentari de l'actualitat com el repàs d'intimitats personals. Podríem dir que es tracta, més aviat, d'un honest i interessant exercici d'exhibició (no pas exhibicionisme) intel·lectual. Un compendi de reflexions sobre el pas del temps, la fe, la infantesa a la Granja d'Escarp ("per mi, les pel·lícules de Fellini sempre han estat pur realisme"), el populisme, els grans filòsofs i músics, la moral, l'estupidesa, la mandra, la sobrevalorada literatura anglesa... i un nombre interminable de qüestions tractades des d'una perspectiva doblement aèria: perquè hi ha una presència constant d'instruments de vent i perquè l'autor projecta la mirada des de dalt, en la distància, com si flotés davant la realitat.

